

๑.๑/๖2

สรุปผลการประเมิน

โครงการฝึกอบรมทักษะการสอน
สำหรับอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

24-25 มิถุนายน 2543

ณ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

ส่วนส่งเสริมและประกันคุณภาพการศึกษา
มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
มิถุนายน 2543

สารบัญ

	หน้า
ปกเนื้อหาการฝึกอบรมทักษะการสอน	1
ปกผลโครงการฝึกอบรมทักษะการสอน	8
ประเมินผลการฝึกอบรมทักษะการสอน	
ความพึงพอใจในการฝึกอบรมทักษะการสอน	9
สิ่งที่ดีที่สุดในการการฝึกอบรมทักษะการสอน	10
สิ่งที่ควรปรับปรุงในการการฝึกอบรมทักษะการสอน	10
ข้อเสนอแนะ	11
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก	โครงการฝึกอบรมทักษะการสอน
ภาคผนวก ข	แบบประเมินผลโครงการฝึกอบรมทักษะการสอน
ภาคผนวก ค	รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการฝึกอบรมทักษะการสอน
ภาคผนวก ง	ตารางประเมินผลโครงการฝึกอบรมทักษะการสอน

การฝึกอบรมทักษะการสอน
ระหว่างวันที่ 24-25 มิถุนายน 2543
ณ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

วันที่ 24 มิถุนายน 2543

เวลา 9.30-12.00 น.

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลักษณะ รุจนะไกรกานต์ ได้บรรยายเรื่อง "เทคนิคการสอนและการวัดผลทางวิทยาศาสตร์" โดยได้กล่าวถึง หัวข้อต่าง ๆ ที่สำคัญ สรุปได้ดังนี้

หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา

ในการเรียนการสอนจะมุ่งประเมินผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา 3 ด้าน คือ

- 1.พุทธิพิสัย : ด้านสติปัญญา
- 2.ทักษะพิสัย : ด้านการปฏิบัติ
- 3.จิตพิสัย : ด้านความรู้สึก หรืออารมณ์

เครื่องมือวัดผลทางการศึกษา

แบบทดสอบเป็นเครื่องมือหลักที่ใช้ในการวัดผลทางการศึกษา มี 2 ชนิด คือ

- 1.แบบทดสอบแบบอัตนัย เป็นแบบทดสอบที่กำหนดให้ผู้สอบตอบคำถามโดยวิธีเขียนอธิบาย
2. แบบทดสอบแบบปรนัย เป็นแบบทดสอบที่กำหนดให้ผู้สอบตอบคำถามโดยวิธีเลือกคำตอบจากตัวเลือกที่กำหนดให้

โดยแบบทดสอบที่สร้างขึ้นจะมุ่งวัดพฤติกรรมต่าง ๆ ดังนี้

- 1.วัดความรู้ความจำ : วัดความสามารถในการระลึกได้
- 2.วัดความเข้าใจ : วัดความสามารถในการนำความรู้ความจำไปใช้
- 3.วัดการนำไปใช้ : วัดความสามารถในการนำหลักการหรือวิธีการไปใช้ในสถานการณ์ใหม่
- 4.วัดการวิเคราะห์ : วัดความสามารถในการแยกหารายละเอียดของสิ่งต่าง ๆ
- 5.วัดการนำไปใช้ : วัดความสามารถในการรวมสิ่งต่าง ๆ เข้าด้วยกันให้เป็นสิ่งใหม่
- 6.วัดการประเมินค่า : วัดความสามารถในการตัดสินราคาโดยใช้เกณฑ์ภายในเนื้อหาวิชา

การตรวจให้คะแนนและการตัดเกรด

การตรวจให้คะแนน คือ การกำหนดค่าให้กับผลการทดสอบ ผลงาน หรือพฤติกรรมที่ผู้ถูกทดสอบ
แสดงออกมา โดยแบ่งเป็น

1. การตรวจให้คะแนนเมื่อข้อสอบเป็นข้อสอบแบบปรนัย
2. การตรวจให้คะแนนเมื่อข้อสอบเป็นข้อสอบแบบอัตนัย

การตัดเกรด คือ การประเมินความสามารถของผู้เรียนออกมาในรูปเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ที่
ใช้แสดงระดับความสามารถ การตัดเกรดอาจจะแบ่งเป็น

1. การตัดเกรดแบบอิงกลุ่ม หมายถึง การนำคะแนนที่ผู้เรียนที่สอบได้ไปเทียบกับคะแนนของผู้
เรียนคนอื่น ๆ ในกระบวนวิชาเดียวกัน
2. การตัดเกรดแบบอิงเกณฑ์ หมายถึง การนำคะแนนที่ผู้เรียนที่สอบได้ไปเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้
ชั้น A B C D E หรือ F

การวิเคราะห์ข้อสอบ

เป็นการตรวจสอบและประเมินคุณภาพของข้อสอบ เพื่อนำไปปรับปรุงข้อสอบ การวิเคราะห์ข้อสอบ
วิเคราะห์ข้อสอบ 4 ด้าน คือ

1. ความยาก หมายถึง สัดส่วนที่ผู้เรียนตอบคำถามข้อนั้นถูก
2. อำนาจจำแนก หมายถึง ความสามารถในการแยกเด็กเก่ง และเด็กอ่อนออกจากกัน
3. ประสิทธิภาพของตัวถูก หมายถึง ความสามารถของตัวเลือกที่ถูกต้อง ในการชักจูงให้เด็กเก่ง
ตอบคำถามได้
4. ประสิทธิภาพของตัวลวง หมายถึง ความสามารถของตัวเลือกที่เป็นตัวลวง ในการลวงเด็กอ่อน
ให้ตอบคำถามผิด

ความเชื่อมั่นของข้อสอบ

คือ ความคงที่ของคะแนน กล่าวคือ ถ้านำข้อสอบชุดเดิมนี้ออกไปทดสอบเด็กคนเดิม ไม่ว่าจะกี่ครั้งก็จะ
ได้คะแนนคงเดิม หรือใกล้เคียงกับคะแนนเดิม วิธีหาความเชื่อมั่นมี ดังนี้

1. การสอบซ้ำ
2. การใช้ข้อสอบคู่ขนาน
3. การแบ่งครึ่งข้อสอบ
4. การใช้สูตร KR20 และ KR21
5. การใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา

เวลา 13.00-16.00 น.

ศาสตราจารย์ ดร.บรรพต สุวรรณประเสริฐ ได้บรรยายในเรื่อง “การผลิตและใช้สื่อการสอน” โดยได้กล่าวถึง หัวข้อต่าง ๆ ที่สำคัญ สรุปได้ดังนี้

แผนการสอน

คือ การวางแผนในการจัดการเรียนการสอนตลอดภาคการศึกษา โดยมีรูปแบบแผนการสอนดังนี้

1. แผนการสอนตลอดภาคการศึกษา เป็นแผนกว้าง ๆ ที่ผู้สอนจะต้องกระทำ กิจกรรมในการวางแผนตลอดภาคการศึกษา ประกอบด้วย

1. การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้
2. การสำรวจเนื้อหาที่จะสอน
3. การแบ่งเนื้อหาที่จะสอนเป็นหน่วยการสอนตลอดภาคการศึกษา
4. การเรียงลำดับเนื้อหาในแต่ละหน่วยการสอน
5. การกำหนดเวลาสอน การทบทวน และการทดสอบ
6. การสร้างแบบทดสอบก่อนลงมือสอน

2. แผนการสอนในแต่ละหน่วยการสอน เป็นส่วนประกอบของการวางแผนตลอดภาคการศึกษา

แผนการสอนแต่ละหน่วยประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ดังนี้

1. จุดมุ่งหมายและจุดประสงค์
2. การทดสอบก่อนสอน
3. สื่อการสอนและกิจกรรมพิเศษ
4. โครงการทดสอบ

สิ่งที่ผู้สอนควรเขียนไว้ในหน่วยการสอนมีดังนี้

1. การนำเข้าสู่บทเรียน
2. จุดมุ่งหมาย
3. จุดประสงค์
4. สื่อการสอน
5. การให้การบ้าน
6. การประยุกต์
7. การทดสอบ
8. รายการกิจกรรม

3. แผนการสอนรายวัน จะช่วยให้แนวทางแก่ผู้สอนในการสอนรายวันให้ประสบความสำเร็จ สิ่งที่ต้องคำนึงถึงในการสอนรายวัน คือ

1. จุดประสงค์
2. การนำเข้าสู่บทเรียน
3. สรุปย่อ
4. สื่อการสอน
5. กิจกรรม
6. การบ้านหรือแบบฝึกหัด

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

การตัดเกรดโดยใช้ Excel

เนื่องจากโปรแกรม Excel เป็นโปรแกรมที่มีประสิทธิภาพสูงในการรวมคะแนน และตัดเกรด เราสามารถนำมาใช้ในการตัดเกรดและรายงานผลการเรียนของนักเรียนได้

บทบาทของ CAI

CAI (Computer Aided Instruction) คือ การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียน โดยประโยชน์ของ CAI คือ

1. ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกปฏิบัติเนื้อหาที่ผู้เรียนศึกษา โดยใช้ระยะเวลาตามที่ต้องการ
2. ประหยัดเวลาในการเรียนรู้ของผู้เรียน และมีการเรียนรู้ในทิศทางที่ผู้สอนต้องการ
3. ช่วยให้ผู้เรียนทราบจุดอ่อนในเรื่องที่กำลังศึกษา ทำให้ผู้เรียนเกิดความพยายามเอาชนะจุดอ่อนของตน ก่อนที่จะศึกษาเรื่องที่ยากขึ้นไป
4. แก้ไขพฤติกรรมและความไม่เข้าใจให้แก่ผู้เรียนได้ทันที และกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจในการเรียนเรื่องที่ยากขึ้น
5. รายงานผลจากการทำแบบทดสอบทันที

รูปแบบการเรียนการสอนในระดับมหาวิทยาลัย

1. การสอนในห้องบรรยาย เป็นการสอนที่ผู้สอนสามารถมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนได้อย่างทั่วถึง
2. การสอนทางไกล คือ การเรียนที่ผู้เรียนไม่จำเป็นต้องมาเรียนที่มหาวิทยาลัย สามารถเรียนโดยใช้สื่อ เช่น ตำรา เทป วีดิทัศน์ การบรรยายทางทีวี ได้
3. การสอนพวงสาย โดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ กล่าวคือ มีการต่อพวงคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการสอนกับผู้เรียนแต่ละคน และมีการติดตั้งงานดาวเทียมเพื่อใช้ในการส่งข่าวสารและสอนผู้เรียนได้ตลอดเวลา การเรียนแบบนี้ผู้เรียนต้องมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่

วันที่ 25 มิถุนายน 2543

เวลา 9.00-12.00 น.

รองศาสตราจารย์ นิโบล นิมกังรัตน์ ได้บรรยายเรื่อง “เทคนิคการสอนและการวัดผลทางสังคมศาสตร์” โดยได้กล่าวถึง หัวข้อต่าง ๆ ที่สำคัญ สรุปได้ดังนี้

กระบวนการของการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา

การเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา ประกอบด้วยกระบวนการ คือ

ปรัชญา ⇨ หลักสูตร ⇨ การเรียนการสอน ⇨ การวัดประเมินผล ⇨ การวิจัย

Objection ⇨ Content ⇨ Learning ⇨ Evaluating ⇨ Research

กระบวนการวัดผลและประเมินผล

กระบวนการวัดผลและประเมินผล จะประกอบด้วย

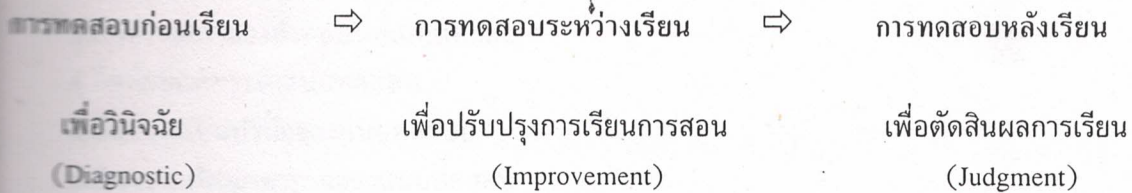
1. การวัดผล (Measurement)
2. การประเมินผล (Evaluation)
3. การทดสอบ (Testing)

เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลประเมินผล

1. การสังเกต (Observation)
2. การสัมภาษณ์ (Interview)
3. แบบสอบถาม (Questionnaire)
4. มาตรวัดทัศนคติ (Technique of Attitude)
5. สังคมมิติ (Sociometry)
6. กลวิธีระบายความในใจ (Projective Technique)
7. การใช้คอมพิวเตอร์หรือเครื่องมือวัดที่ใช้ไฟฟ้า (Mechanical and Electrical Instruments)
8. แบบทดสอบ (Test)

แบบการทดสอบ

การทดสอบจะมีรูปแบบ 3 รูปแบบ คือ

ในการทดสอบจะมุ่งวัดพฤติกรรมของผู้เรียน 3 ด้าน คือ

1. พุทธิพิสัย

โดยแบ่งเป็นการวัดพฤติกรรมด้านต่าง ๆ ดังนี้

- 1.1 ความจำ (Knowledge)
- 1.2 ความเข้าใจ (Comprehension)
- 1.3 การนำไปใช้ (Application)
- 1.4 การวิเคราะห์ (Analysis)
- 1.5 การสังเคราะห์ (synthesis)
- 1.6 การประเมินค่า (Evaluation)

2. จิตพิสัย

โดยแบ่งเป็นการวัดพฤติกรรมด้านต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1 การรับรู้ หรือความสนใจ (Receiving or Attending)
- 2.2 การตอบสนอง (Responding)
- 2.3 การรับรู้คุณค่า (Valuing)
- 2.4 การจัดการ (Organization)
- 2.5 บุคลิกภาพ (Characterization)

3. ทักษะพิสัย

โดยแบ่งเป็นการวัดพฤติกรรมด้านต่าง ๆ ดังนี้

- 3.1 การเลียนแบบ (Imitation)
- 3.2 การจัดกระทำ (Manipulate)
- 3.3 ความแม่นยำ (Precision)
- 3.4 ความต่อเนื่อง (Articulation)

๒. ในการวัดผลและประเมินผลอาจจะยึดหลักในการสร้างแบบทดสอบ ดังนี้

1. ยึดจำนวนผู้เข้ารับการทดสอบ
2. ยึดลักษณะการตอบแบบทดสอบ
3. ยึดความยาวของคำตอบในแบบทดสอบ
4. ยึดลักษณะการทำแบบทดสอบ
5. ยึดความเป็นปรนัยของแบบทดสอบ
6. ยึดความเป็นมาตรฐานของแบบทดสอบ

๓. ลักษณะที่ดีของแบบทดสอบ

1. มีความเที่ยงตรง (Validity) กล่าวคือ ไม่ว่าจะทดสอบกลุ่มผู้เรียนกลุ่มเดิมซ้ำกี่ครั้ง ก็จะได้ผลทดสอบที่คงเดิม หรือมีการเปลี่ยนแปลงน้อยมาก
2. วัตถุประสงค์ของผู้เรียนได้ตรงตามจุดประสงค์ (Objectivity) ที่ตั้งไว้
3. มีความยากง่าย (Difficulty) เหมาะสมกับระดับของผู้เรียน
4. มีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์ (Relativity) ระหว่างแบบทดสอบกับเนื้อหาวิชาที่เรียน
5. สามารถใช้งานหรือนำไปทดสอบผู้เรียนได้จริง (Usability)